

РЕШЕНИЕ

№ 557

гр. Разград, 15.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – РАЗГРАД в публично заседание на четиринадесети юли през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: СИЛВИНА Д. ЙОВЧЕВА

при участието на секретаря СРЕБРЕНА СТ. РУСЕВА
като разглежда докладваното от СИЛВИНА Д. ЙОВЧЕВА Гражданско дело № 20223330100504 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са осъдителни иски с правно основание чл. 195, ал. 1 ЗЗД вр. с чл. 193 ЗЗД вр. с чл. 197 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД.

Постъпила е искова молба от „В Т Л“ ЕООД с ЕИК 203*****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Цар Асен II“ № 95, представлявано от управителя И С Г, чрез пълномощника адвокат С.П., със съдебен адрес: град София, ул. „Д В“ № 45, адвокат С.П., срещу „Р“ ЕООД с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. Разград, ж.к. „Орел“, бл. 2, вх. Б, ет. 2, ап. 5, представлявано от управителя Т Р С, с която се иска съдът да осъди ответника да заплати на ищеца сумата от 20800 лв. ведно със законната лихва от датата на предявяване наиска до нейното окончателно изплащане, както и да им присъди направените съдебни разноски.

Ищецът сочи, че с ответника сключили Договор за покупко-продажба на МПС от 20.09.2021 г. с предмет: специален автомобил ППМ АХБХП2, рег. № на ППС РР****ВК, рама /VIN/ на ППС VHXANBX*****, номер на двигателя 9419*****, номер на документ за регистрация на ППС 009444936, категория на ППС N3G, бял/син на цвят, закупе от ответника за сумата от 328 579,44 лв., която сума била платена изцяло от купувача на продавача. Твърди се, че при започване експлоатацията на машината, същата проявила недостатъци, които сериозно намалявали нейната цена и годността и за обикновеното употребление съобразно нейното предназначение. Твърди се, че са се проявили скрити недостатъци, които не могли да бъдат забелязани при обикновен преглед при покупката и предаването на крана. По-конкретно при работа на крана се появил силен теч на хидравлично масло от отдушника на скоростната кутия. Налагало се да се извърши демонтаж на

всички хидравлични помпи и стендове и техния ремонт, а при необходимост и на скоростната кутия. Необходимо било също така да се демонтират и проверят хидравличните резервоари и охладители на масло. Твърди се, че стойността на тези ремонти работи възлиза на 20800 лв., от които за сервизен труд за ремонтни дейности - 9200 лв., за външни услуги флайф, стендове на хидравлични помпи - 6600 лв., а за резервни части за ремонт на хидравличните помпи - 5000 лв. На основание чл. 195, ал.1 от ЗЗД, с телепоща от 03.02.2022 г., ищецът направил рекламация с искане в 3-дневен срок продавача да отстрани за своя сметка посочените скрити недостатъци, за да може крана да бъде използван по предназначение. Твърди се, че с писмо по електронна поща от 04.02.2022 г. продавачът отказал да отстрани недостатъците. Така се излага становище от ищеца, че е налице правен интерес да иска намаляване на цената на закупения специален автомобил със сумата 20 800 лв., представляваща стойността на ремонта за отстраняване на скритите недостатъци.

Ответникът излага становище за нередовност на исковата молба и моли съдът да я остави без движение, тъй като от съдържанието не е ясно какво искане прави ищеца, доколкото иска по чл. 195 от ЗЗД е осъдителен, а ответника възприема формулирания диспозитив като конститутивен иск. Отделно се излага становище за неоснователност и недоказаност на иска. Изтъква се, че ищеца не сочи датата, на която е констатиран този недостатък, а единствено твърди, че ги е уведомил на 03.02.2022 г. Изтъква, че в тежест на ищеца е да докаже наличието на предпоставките за удовлетворяването му, а именно: продадената вещ да има недостатъци, които да са били неизвестни на купувача при закупуването и; тези недостатъци съществено да намаляват нейната цена или нейната годност за обикновеното или за предвиденото в договора употребуване; тези недостатъци да не са били известни на купувача при продажбата. Последният елемент от фактическия състав, който ангажирал отговорността на продавача, е той да е биде уведомлен незабавно от купувача за забелязаните недостатъци, след като последният е прегледал вещта в течение на времето, което е обикновено необходимо за това в подобни случаи. Соци се още, че законът не предвижда начин, по който следва да е станало уведомяването на продавача в хипотезата на чл. 194, ал. 1 от ЗЗД. Същественото е то да е станало незабавно и да е достигнало до своя адресат. Ответникът изрично твърди, че такова уведомяване не е извършено и правото на купувача е преклудирано. Твърди още, че не е налице никоя от предпоставките за уважаване на иска. Твърди се, че силен теч на масло от отдушника на скоростната кутия, е повреда в превозното средство, който е видна и забележима, дори при елементарен външен оглед. Ако е съществувал към момента на предаването при покупката, е трбвало да бъде установен незабавно. В тази връзка се твърди и се сочи, че ответника ще докаже обстоятелството, че процесната товарна машина е транспортирана на собствен ход с работещ двигател и скоростна кутия от продавача от гр. Разград до гр. Търговище и предадена на купувача там. Твърди се, че ако е бил налице твърденият недостатък, той е щял да се забележи веднага от купувача в момента на получаването на машината на 20.09.2021 г. Съобщаването на това обстоятелство едва на 03.02.2022 г. според ответника означава, че повредата е възникнала по-късно след експлоатацията на специалния автомобил и не е съществувала към момента на предаването му. Твърди се още, че се касае за употребявано превозно средство, произведено през 2001 г. и използвано за повдигане на изключително тежки товари над 16

тона (напр. вагони), в продължение на двадесет години. Твърди се, че нивото на амортизация и съпътстващите рискове от различни механични повреди са били известни на купувача при неговото закупуване. Твърди се още, че напълно допустимо било в хода на работата да възникнат нови повреди, които купувачът следвало да отстрани на свой риск и сметка, доколкото видно от договора за продажба продавачът не е поел някакво гаранционно задължение. Това обстоятелство рефлектирало и върху продажната цена, която била неколнократно по-ниска от цената на нова машина. Възможно било твърдяната повреда да се дължи и на неправилна експлоатация, липса на достатъчно грижи за вещи и надлежно сервизно обслужване, но тези обстоятелства не следвало да рефлектират на договорената между страните продажна цена. Ищецът следвало да разполага с квалифициран персонал, който да управлява и манипулира крана, а по информация на ответника, ищецът не е ангажирал такъв персонал. Касало се за специален автомобил - кран стрелови тип, монтиран на автомобил с товароподемност над 16 тона. Според Наредба № 1 от 4.03.2002 г. за условията и реда за придобиване и признаване на правоспособност за упражняване на професии по управление на товароподемни кранове и подвижни работни площадки, този кран можел да се управлява само от лица, които са придобили или на които е призната правоспособност по реда на тази наредба - машинист на кранове стрелови тип, монтирани на автомобили или на самоходни или несамостоятелни шасита I степен. Твърди се, че наетия по трудово правоотношение персонал на ищеца липсвал такъв специалист и това обстоятелство им е известно, защото многократно работници на ответника се налагало да подпомагат инцидентно работата на ищеца и да напътстват други лица без квалификация как да оперират с крана. Отделно от посочено, считат че претендираното намаление на стойността с исковата сума, не следвало да се счита за съществено по смисъл на чл. 193 от ЗЗД, за да подлежи на защита по правилата на чл. 195 от ЗЗД, доколкото продажната цена на крана е 328579,44 лв., а претенцията в размер на 6,3 % от нея, което не следвало да се счита за съществено. Твърди се още, че от представените доказателства е видно, че ищеца месеци наред си служи с крана, въпреки наличието на теч, което означавало, че той го ползва по предназначение без да търпи ограничения. Отделно се сочи, че извършваните ежесмесечни прегледи на машината всеки път констатирали повредата от м. декември 2022 г. до датата на иска, което означавало, че ремонт не е извършен.

Ищецът представя писмени доказателства и моли за назначаване на съдебно-техническа експертиза.

Ответникът счита, че представените писмени доказателства по т.т. 27 и 28 са неотнормими. Не се противопоставя на искането за назначаване на съдебно-техническа експертиза, но формулира други задачи. Моли съда да задължи ищеца да представи списък на работниците и служителите, с които е имал валидно трудово правоотношение за времето от 20.09.2021 г. до 03.02.2022 г., притежаващи правоспособност „машинист на кранове стрелови тип, монтирани на автомобили или на самоходни или несамостоятелни шасита - I степен“ по смисъл на Наредба № 1 от 4.03.2002 г. за условията и реда за придобиване и признаване на правоспособност за упражняване на професии по управление на товароподемни кранове и подвижни работни площадки (Загл. доп. - ДВ, бр. 39 от 2006 г.), включително ведно с копие от удостоверение за правоспособност на всяко от тях и трудов договор. Отделно се моли съдът да задължи ищеца да представи ясни и четливи копия

от приложените към исковата молба доказателства, тъй като в екземпляра за тях голямата част са силно затъмнени. Моли се съдът да допусне гласни доказателства в лицето на двама свидетели, които ще водят в с.з., за установяване обстоятелства, свързани със състоянието на продадената машина към момента на прехвърляне правото на собственост и приемането и от купувача. Моли се съдът за задължи ищеца да представи талоните за ГТП за 2021 г. и 2022 г. на продадената вещ.

На 20.09.2021 г. страните сключили Договор за покупко-продажба на МПС с предмет: специален автомобил ППМ АХБХП2, рег. № на ППС РР****ВК, рама /VIN /на ППС VHXАНВХ*****, номер на двигателя 9419*****, номер на документ за регистрация на ППС 009444936, категория на ППС N3G, бял/син на цвят. Вещта била закупена от ответника за сумата от 328 579,44 лв., която сума била платена изцяло от купувача на продавача.

Свид. М посочва, че е по професия кранист и през м. октомври - ноември 2021 г. бил нает в ищцовото дружество да помага. Свидетелят работил именно с процесния кран. Същият посочва, че никога не е работил на по-запазен кран. Нямамо никакви технически проблеми, нямамо течове. Работил с машината само в границите на предприятието. Конкретно при работата с крана, за да се доближи до вагон, който трябвало да се вдига, долу на земята имало 30 см. отпадъци от шкурено на старите вагони, поради това при работата било необходимо да стабилизираш добре машината. Свидетелят посочил на собственика, че трябва околните да го направляват при навлизането в отпадъците, тъй като имало опасност да се вдигне желязо и да се скъса съединение. Свидетелят посочва още, че скоростната кутия не е в предната част на машината, а по средата и под двигателя, т.е. има гумени съединения в ниската част. Така има опасност да се достигне до скоростната кутия при работата, макар и свидетеля да е нямал подобни инциденти. Свидетелят посочва още, че в случай на теч на масло, машината блокира и спира да работи.

Вещото лице по назначената съдебнотехническа експертиза посочва в заключението, че появата на силен теч на хидравлично масло от отдушника на скоростната кутия не представлява скрит недостатък, който не може да бъде забелязан при обикновен оглед. Силен теч води до стичане на масло по скоростната кутия и оставяне на маслени следи върху терена под/зад крана. Това било установено при извършване на огледа. Освен това периодически кранистът следвало да следи нивото на маслото и да реагира при евентуална промяна. При огледа вещото лице не е установило силен теч на хидравлично масло от отдушника на скоростната кутия. Машинистът посочил, че след откриване на проблема, вероятно през 2022 г., периодически източвал смес от трансмисионно и хидравлично масло, преминало в скоростната кутия, за да не се допусне теч от отдушника. Вещото лице посочва още, че появата на такъв няма как да се установи само чрез външен оглед, а след демонтажни и диагностични операции в сервизни условия. Не е възможно експертизата да установи дали процесния кран е бил експлоатиран преди появата на теч. Според заключението появата на теч може да се дължи на неправилно боравене с машината от лица, които не притежават правоспособност "машинист на кранове стрелови, тип монтирани на автомобили или самоходни/несамоходни шасита - I степен". Поради това в Наредба № 1 от 04.03.2002 г. имало уреден ред за придобиване и признаване на

правоспособност за упражняване на професии по управление на товароподемни кранове и подвижни работни площадки. Този ред предвиждал не по-малко от 110 учебни часове теория и 165 практика. Експертизата посочва, че остойностяването на ремонтни дейности е възможно по фактура или експертна оценка. За изготвянето на последната обаче е необходимо извършване на демонтажни дейности. Вещото лице посочва още, че поради специалната техническа конструкция оценката е уместно да се извърши по фактурна стойност след представяне на разходни документи - фактура с фискален бон/платежно нареждане, в които е направен опис на вложения труд, резервни части и консумативи. Такива обаче не били извършвани, а приложената оферта не може да бъде ползвана като обективна и достоверна оценка, тъй като не съдържа опис на конкретните резервни части и консумативи, както и на конкретните ремонтни операции, а описаните дейности имат общ, вероятностен характер. Уточнява в с.з., че дейностите са относими, но не винаги необходими.

Представени са граждански договори и свидетелства за правоспособност на две лица, които могат да извършват дейности с процесната машина. Договорите са сключени на 01.01.2022 г.

Представен е Ревизионен акт от 05.05.2022 г. за извършен периодичен технически преглед на процесната машина, според който тя е технически изправна и всички блокировки функционират.

По отношение на приложения протокол на л. 27 вещото лице посочва, че е посочено "обилен теч на масло от редуктор - помпи" без никаква конкретика за коя помпа се отнася. Според вещото лице конкретно това може да се установи само след демонтажни и ремонтни дейности.

От правна страна:

Продавачът отговаря, ако продадената вещ има недостатъци, които съществено намаляват нейната цена или нейната годност за обикновеното или за предвиденото в договора употребление. След като приеме вещта, купувачът трябва да я прегледа в течение на времето, което е обикновено необходимо за това в подобни случаи, и незабавно да уведоми продавача за забелязаните недостатъци. Ако не направи това, вещта се смята одобрена, освен ако по-късно се открият недостатъци, които не са могли да бъдат забелязани при обикновен преглед. В последния случай правата на купувача се запазват, ако той незабавно уведоми продавача за открития недостатък. В случаите, в които продавачът отговаря съгласно чл. 193, купувачът може да върне вещта и да иска обратно цената заедно с разноските за продажбата, да задържи вещта и да иска намаляване на цената или да отстрани недостатъците за сметка на продавача.

По делото не е спорно възникналото продажбено правоотношение между страните. В случая ищецът твърди наличие на скрит недостатък на вещта, т.е. такъв, какъвто не е могъл да се забележи при първоначалния преглед на вещта – силен теч на хидравличното масло от отдушника на скоростната кутия на крана. Отправена е рекламация на 03.02.2022 г. Според свидетелски показания машината е била изправна през м. октомври и ноември 2021 г. и свидетелят е извършвал дейности за дружеството-ищец, а с оглед мястото на ползване било възможно появата на такава повреда. Свидетелят посочва още, че при появата на такъв теч, машината спира да работи. Според заключението по назначената експертиза появата на такъв теч не представлява скрит

недостатък, който не може да бъде забелязан при обикновен оглед. Според протокола на периодичен преглед от 05.05.2022 г., машината е технически изправна. Вещото лице сочи, че е възможно поява на такава повреда при неправилно боравене с машината от лица, които не притежават необходимата правоспособност.

Събраните доказателства не сочат подобен недостатък да е съществувал към момента на продажбата, който съществено намалява цената на вещта или нейната годност за обикновено или за предвиденото в договора употребуване. Затова отремонтването на такъв дефект-недостатък не следва да се възлага на продавача.

В този смисъл съдът няма да коментира твърденията относно сумата за отремонтване на повредата, макар и вещото лице да сочи, че приложената оферта не може да служи за основа за обективна и достоверна оценка на ремонтните работи по отстраняването на теча, тъй като не съдържа опис конкретно на резервните части и консумативи, както и конкретните ремонтни дейности, т.е. описът има вероятностен характер.

Предвид гореизложеното, съдът намира, че следва да отхвърли като неоснователни предявените от ищеца против ответника осъдителни искове.

По отношение на искането за отмяна на наложена обезпечителна мярка, по делото няма събрани такива доказателства.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника направените от последния разноси по делото за адвокатско възнаграждение и за възнаграждение на вещо лице. Направено е възражение за прекомерност на адвокатския хонорар, заплатен по банков път от ответника в размер на 1400,00 лева. Минималното възнаграждение съгласно наредбата с оглед материалния интерес е 1154,00 лева. Поради което, предвид материалния интерес, обема на извършената дейност, заплатеното адвокатско възнаграждение за представителство не се явява прекомерно, поради което и не са налице основанията за неговото редуциране по размер на основание чл. 78, ал. 5 ГПК. В този смисъл и оглед изхода на спора ищецът следва да заплати направените от ответника разноси в размер на 1400,00 лева за адвокатско възнаграждение и 250,00 лева за възнаграждение за вещо лице, общо сумата от 1650,00 лева.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни и недоказани предявените по чл. 195, ал. 1 ЗЗД вр. с чл. 193 ЗЗД вр. с чл. 197 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД от „В Т Л “ ЕООД с ЕИК 203*****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Ц А П“ № **, представлявано от управителя И С Г , чрез пълномощника адвокат С.П., със съдебен адрес: град София, ул. „Д В “ № **, адвокат С.П., срещу „Р“ ЕООД с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. Р, ж.к. „О, бл. *, вх. *, ет. *, ап. *, представлявано от управителя Т Р С , за заплащане на сумата от 20 800 лв. ведно със законната лихва от датата на предявяване наиска до нейното окончателно изплащане, както и за направените съдебни разноси.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК „В Т Л “ ЕООД с ЕИК

203*****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. "Ц А П" № **, представлявано от управителя И С Г , ДА ЗАПЛАТИ на ответника „Р“ ЕООД с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. Разград, ж.к. "О", бл. *, вх. *, ет. *, ап. *, представлявано от управителя Т Р С , направените от последния съдебни разноси в размер общо на 1650,00 (хиляда шестстотин и петдесет) лева.

Решението може да бъде обжалвано пред Окръжен съд - Разград в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Разград: _____